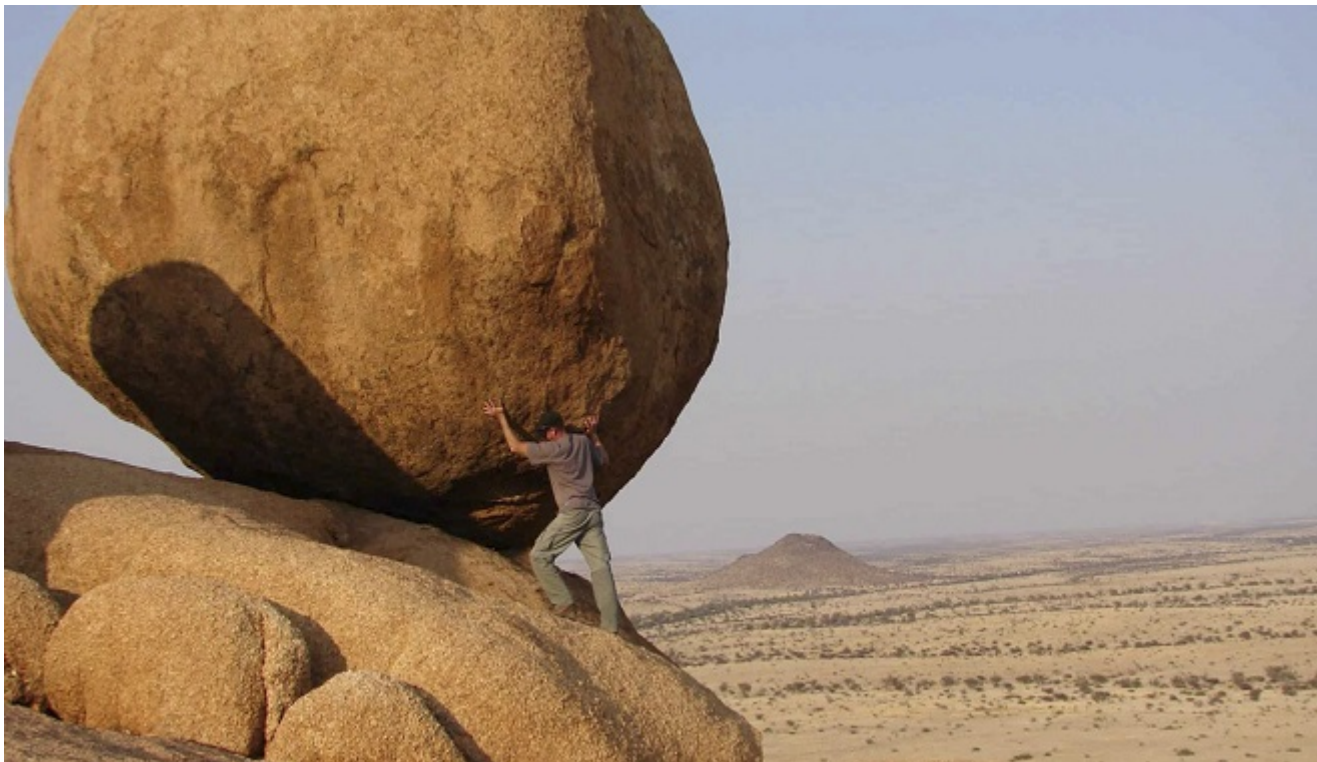

Η ευλογημένη κόπωση

/ Editorial

[Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού](#)

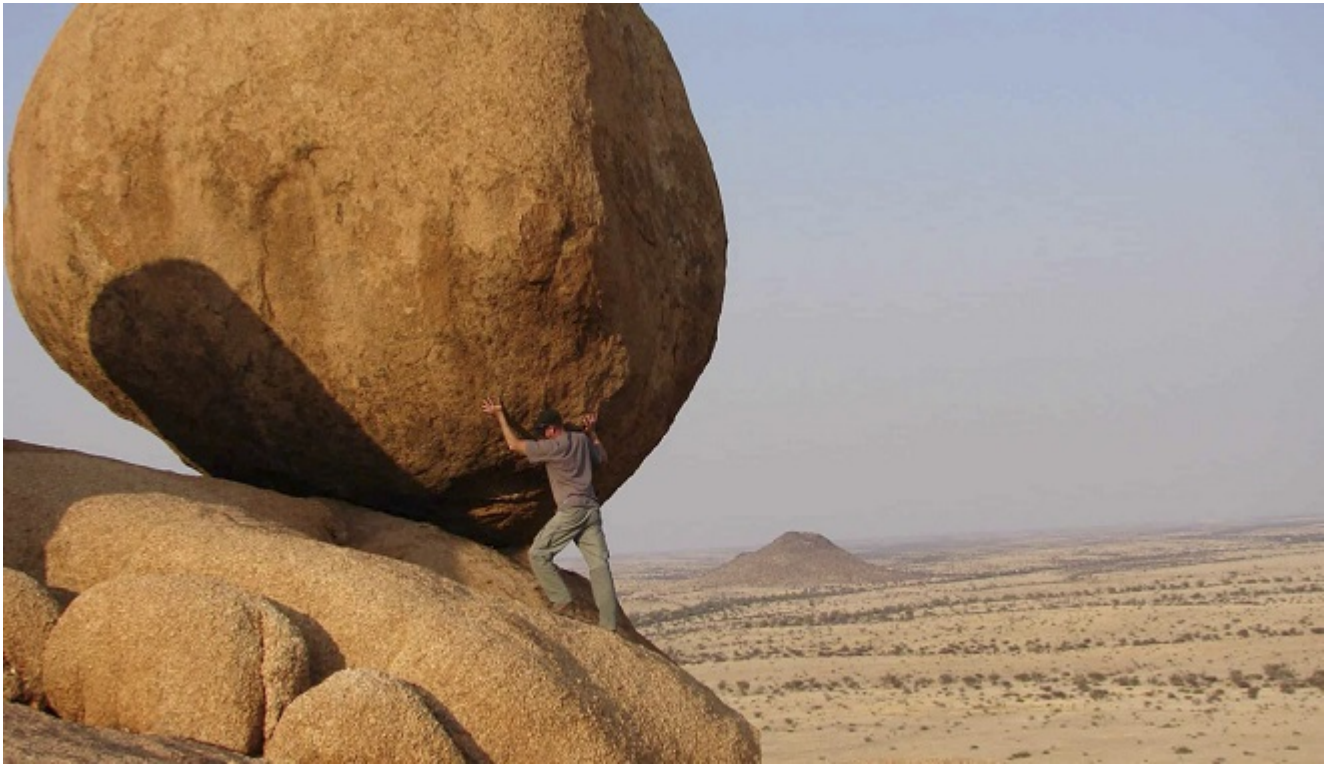

Η λέξη «κόπωση» κυκλοφορεί πολύ τελευταία. Έχει να κάνει κυρίως με τον υποχρεωτικό εγκλεισμό, τα κλειστά μαγαζιά, την απαγόρευση της μετακίνησης και την κλειστή εστίαση. Κάθε βράδυ, στα δελτία ειδήσεων, δεν λείπουν οι δηλώσεις για τις αντοχές που εξαντλήθηκαν και τα όρια των δυνάμεων που έχουν πια ξεπεραστεί.

Πρόσφατα η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ δημοσίευσε ένα εξαιρετικό κείμενο του Θεοδοσίου Κυριακίδη, Θεολόγου και Διδάκτορα της Νεότερης Ιστορίας με τίτλο «Επιδημικές ασθένειες στον ύστερο οθωμανικό Πόντο». Δεν είναι το μοναδικό κείμενο, σχετικά με αυτό το θέμα. Από αυτές τις μελέτες και τα άρθρα μαθαίνουμε για πράγματα και αντιδράσεις αδιανόητες για την δική μας καθημερινότητα, όταν ασθένειες, δραματικά θανατηφόρες και ανίκητες από την επιστήμη της εποχής, «θέρριζαν» τις περιοχές του Πόντου. Οι ασθενείς, γέροντες οι περισσότεροι, απομονωμένοι σε καλύβες μέσα στα δάση. Εγκλεισμός ολόκληρων οικογενειών στα σπίτια για πέντε και έξι μήνες και έξοδο μόνον για τα απολύτως απαραίτητα του πατέρα. Τραγωδίες με μητέρες να θάβουν και τα πέντε ή και τα έξι παιδιά τους και να

μένουν εκείνες ζωντανές. Φόβος για το οτιδήποτε άγγιζαν, για τον οποιονδήποτε συναντούσαν, μήπως και γίνει αιτία και οδηγηθούν στο θάνατο μικροί και μεγάλοι. Κι όλα αυτά, με καρτερία, πολύ πίστη, αλληλεγγύη -όσο ήταν δυνατόν- και άφεση στο έλεος του Θεού.

Η έννοια της αντοχής και της κόπωσης παρουσιάζει στους ανθρώπους απίστευτες διαφοροποιήσεις.

Η Ιφιγένεια Κ. μπαίνει στον έκτο χρόνο της καθήλωσης της σε ένα κρεβάτι μετά από αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Χαμογελά διαρκώς και ευχαριστεί το Θεό που είναι ζωντανή. Αντέχει και ελπίζει ότι θα περπατήσει. Παρηγορεί καθημερινά τον άντρα της και τις δύο της κόρες. Και όταν ο πειρασμός της απόγνωσης χτυπήσει την πόρτα της ψυχής της, στρέφει το βλέμμα στο καντηλάκι που βρίσκεται διαρκώς αναμμένο στο κομοδίνο της.

Από τι είναι πλασμένη η Ιφιγένεια; Προικίστηκε με υπεράνθρωπες δυνάμεις; Γεννήθηκε σε άλλον πλανήτη; Έχει χάσει τα λογικά της;

Και πόσοι ακόμα... και πόσοι άλλοι!

Η ανθρώπινη αντοχή έχει να κάνει με το νόημα της ζωής. Η κόπωση της ψυχής και του σώματος κατακλύζει τον άνθρωπο όταν αυτό το νόημα μοιάζει να εξασθενεί. Όταν το νόημα της ζωής είναι προσκολλημένο στη ματαιότητα και τη φθαρτότητα ενός εαυτού που έχει επενδύσει αποκλειστικά και μόνο στις παροχές του κόσμου τούτου, είναι επόμενο πως ένα κλειστό κατάσταση ή μία κλειστή ταβέρνα χτυπούν

ευθέως και αμφισβητούν το λόγο για τον οποίον ζούμε. Ο άνθρωπος που αντλεί αξία μόνον από την δυνατότητα να καταναλώνει και να απολαμβάνει, είναι επόμενο πως θα βρεθεί σε κατάσταση πανικού και θα πλάσει χίλιες δυο συνωμοσιολογικές εξηγήσεις γι' αυτό που αδυνατεί να αποδεχτεί: πως το νόημα της ζωής που έθεσε είναι εξαρτημένο από παράγοντες έξω από τον έλεγχο του, παράγοντες αδιάφορους και τα υπαρξιακά του κενά, παράγοντες που υπακούν στους φυσικούς νόμους και που έχουν γνωρίσει τόσα δισεκατομμύρια ανθρώπους στο παρελθόν, όσα δισεκατομμύρια ανθρώπων θα γνωρίσουν στο μέλλον.

Η περιρρέουσα κόπωση δεν είναι εξασθένηση δυνάμεων τόσο, όσο εξασθένηση νοήματος ζωής. Σε άλλους, η εξασθένηση αυτή προκύπτει από ένα ξαφνικό γεγονός, όπως τώρα η υποτιθέμενη πανδημία. (Και λέω «υποτιθέμενη» διότι, διαφορετικά, πρέπει να δώσω άλλον ορισμό στις συμφορές της χολέρας η της πανώλης μόλις δύο αιώνες πριν ή της ισπανικής γρίπης πριν 100 χρόνια). Και σε άλλους, η κόπωση έρχεται από έναν σταδιακό κορεσμό ματαιότητας.

Και η οσία Μαρία η Αιγύπτια κουράστηκε. Μόνο που σε εκείνην, δεν χρειάστηκε να προκύψει ένα γεγονός ή μία συμφορά. Κουράστηκε από την κενότητα της ζωής της. Και η κούραση αυτή έγινε γέφυρα προς μία ζωή πληρότητας με πλήρη ανατροπή των μέτρων και των κριτηρίων της εποχής της, που δεν διαφέρουν και πολύ από τα δικά μας.

Σαράντα χρόνια στην έρημο, η κόπωση δεν την άγγιξε. Κι ας τριγυρνούσε σαν το αγρίμι, νηστική, ανέστια, μόνη, συντετριμμένη. Η κόπωση δεν την άγγιξε γιατί ο προορισμός της ύπαρξης της έλαμπε διαρκώς ενώπιον της, ως αποκαθαρμένος χρυσός.

Ανθρώπινα όλα! Και ποιος έχει το δικαίωμα να κρίνει ποιον; Ας έχουμε όμως επίγνωση των δυνάμεών μας και κυρίως της ελευθερίας μας να θέσουμε νόημα ζωής, ισχυρότερο από την κάθε πανδημία και τον κάθε εγκλεισμό, ικανό να κάνει τη ζωή άτρωτη και έτοιμη να τρέφεται από πηγές που δεν μπορεί να τις αγγίξει η φθορά και ο θάνατος.

<https://bit.ly/3mXVIJy>